

זהר הקדוש

עם ביאור
הפטר והפסוק

שבועות • שייכות התורה לישראל ולא לאומות

מקושר יצחק שהוא סוד הגבורה, **חמא קודשא בריך הוא** **בהוא דרועא** - ראה הקדוש ברוך הוא באותו הזרוע, **דמא בישא דהוה מתרבי מתמן** - דם רע שהיה מתגדל בזרוע שמאל דז"א, והם המוחין דקטנות שיש בהם אחיזה לחיצונים, והוא עשו שהיה לו יניקה מזרוע שמאל דז"א, **אמר אצטריך לי לברא וללבנא דרועא דא** - אמר הקדוש ברוך הוא, אני צריך לברר וללבן זרוע זו ממוחי הקטנות שבה, ועל ידי זה לבטל את אחיזת הקליפות שבקדושה, כי מיעוט הדם הוא תיקונו, כאדם הגונח מריבוי דם שההקזה רפואה לו. **ואי לא ימאיר ההוא דמא בישא** - ואם לא יושפל ויתמעט אותו הדם הרע, כלומר ואם לא יושפלו וידחו מוחי הקטנות למטה, **יפגים פלא** - יפגום את הכל **אבל אצטריך לברא מהכא כל פגימו** - אמנם צריך לברר מכאן את כל הפגמים, על ידי שארחיקם מחלקם שבקדושה.

אחר שביאר שבבוא מוחין גדולות, נדחים מוחין דקטנות ומתבטלת אחיזת החיצונים מ"א, מבאר הטעם בטענתו של סמ"ל כששאל מה כתיב בה. ולכן ענה לו הקב"ה דבר שהוא אומנותו שאחר שיקבלה לא יוכל לעסוק בה עוד, ועל כן סרב לקבלה, ובוה סרה אחיזתו ממקום הקדושה.

מה עבד - מה עשה הקב"ה, **קרא לסמאל** ו**אָתָא קמיה** - קרא לסמאל ובא לפניו, **וְאָמַר ליה** - ואמר לו האם **תבכי אורייתא דילי** - תרצה לקבל את התורה שלי. **אמר סמאל** מה **פתיב בה** - מה כתוב בה. **אמר ליה** אמר לו הקדוש ברוך הוא, כתוב בה (שמות כ יג) **לֹא תִרְצַח**. ואז **דליג קודשא בריך הוא לאתר דאצטריך** - דילג הקדוש ברוך הוא למקום שהוצרך לו, כלומר שבמכוון אמר לו 'לא תרצח', כי הוא היה סבור שיוכל להמשיך ולהרוג גם אחר קבלת התורה, כמו שהיה בזמן ששלטו הדינים שהם מוחין דקטנות, ובא הקב"ה להשמיעו שאחר קבלת התורה לא יוכל להרוג, כי כיון שבאים מוחין דאבא שהם רחמים וחסד, כבר לא יוכל להמשיך במעשיו. על כן קרא סמאל **חס ושלום** שאקבל את התורה, שהרי מוחי אבא מבטלים את אחיזת החיצונים ותבטל שליטתי מהעולם. על כן **אורייתא דא דילג היא ודילג יהא** - תורה זו שלך היא ותשאר שלך, **לא בעינא אורייתא דא** - אין רצוני לקבל תורה זו.

אחר שביאר טעם סירונו של סמאל לקבל את התורה, כי בזה כבר לא יכל לעסוק בהרג ואבדן, עוד מבאר טעמו, כי בקבלת התורה יתבטל שלטונו מהעולם ומאחיזתו בכוכב מאדים שמשם הוריגה הרציחה.

ועוד **אתיב** - השיב סמאל, **ואתחנן קמיה** - והתחנן לפני הקדוש ברוך הוא, שלא יתן לו את התורה. **ואמר מאריה דעלמא** - אדון העולם, **אי את יהבה לי** - אם אתה נתת לי את התורה, **כל שלטנו דילי אתעבר** - כל השלטון שלי יעבור מהעולם. **דהא שלטנו דילי על קטולא איהו** - שהרי השלטון שלי הוא על ההריגה והחרב, ואם אקבל את התורה, **קרבינן לא יהון** - לא יהיו מלחמות וכמו כן **ושלטנו דילי על ככבא דמאדים** - והשלטון שלי הוא על כוכב מאדים שמשם השפיקות דמים, **אי הכי** - אם כן, איני יכול לקבלה כי בקבלתה **פלא**

אחר שביאר שאין הקב"ה נגלה על אומות העולם בדברו עמם, יבאר עתה מהו זה שכתוב וזרח משעיר למו, והופיע מהר פארן, כי הופעת וזריחת הקב"ה על ישראל לתת להם את התורה, היתה משעיר ומפארן.

כד אתא רבי שמעון - וכשבא רבי שמעון **אתא ושאל מלה פמלקדמין** - בא רבי יוסי, ושאל אותו את השאלה כמתחילה, **אמר ליה** - אמר לו רבי שמעון **הא שאלתא דא אתאמרא** - הרי שאלה זו נאמרה והתיישרה, כי מה שכתוב (דברים לג ב) **'ה' מסיני בא'** ולא כתוב לסיני, הוא **כמה דאתא אמר** - כמו שאתה אומר (שמות יט ט) **'הנה אנכי בא אליך בעב הענן'** וזה נאמר במתן תורה שהקב"ה התגלה לישראל בהתלבשותו בעב הענן, **ומסיני בא ואתגלי עליהו** - ומסיני בא ונגלה עליהם, כי הר סיני הוא המלכות, וזעיר אנפין התלבש במלכות והדיבור היה יוצא על ידה, וממנה הופיע ה' ונגלה עליהם. ולכן כתוב ה' מסיני בא. וזוה מתורצת הקושיא מה הטעם שכתוב **'וּזְרַח מְשַׁעִיר לְמוֹ'** ולא לשעיר, כי משעיר הופיע ה' על ישראל, כלומר **ממה דאמרו בני שעיר דלא בעאן לקבלא** - ממה שאמרו בני שעיר שאינם רוצים לקבל את התורה, **מהאי אנהר לון לישראל** - מזה עצמו האיר להם לישראל, **ואוסיף עלייהו נהורא וחיבובו סגיא** - והוסיף עליהם אור וחיבובות יתירה. **אנף הכי הופיע ואנהר לישראל מהר פארן** - וכמו כן הופיע והאיר לישראל מהר פארן, כלומר **ממה דאמרו בני פארן דלא בעו לקבלא** - ממה שאמרו בני ישמעאל היושבים בפארן שאינם רוצים לקבל את התורה. **מהאי אוסיפו ישראל חיבובו ונהירו יתיר פדקא יאות** - מזה עצמו הוסיפו ישראל חיבובות והארה יותר כמו שכתוב להיות, כיון שעל ידי זה ניתן להם בשלימות חלק הקדושה של אומות העולם.

אחר שביאר מהו הכתוב 'וּזְרַח מְשַׁעִיר לְמוֹ', שמדברי האומות שאמרו שאינם רוצים לקבל את התורה נוספה חיבובות והארה לישראל, ועתה עוד יבאר מעלת התורה מאין מקורה, ובוה יתבאר מדוע לא היו האומות שייכים בה, וכל הצורך במה שחיור הקב"ה אחריהם היה כדי לסלקם מאחיזתם בה.

וממשיך רבי שמעון ליישב את קושיות רבי יוסי ואומר לו, **ומה דשאלת** - ומה ששאלת **על דא דמאן אתגלי עליהו** - על ידי איזה נביא דיבר עמהם, **רזא עלאה איהו** - סוד עליון הוא, **ואתגלי מלה על ידך**, כי **אורייתא נפקת מרזא עלאה** - התורה יצאה מיסוד דאבא שהוא סוד עליון, **דרישא קדישא דמלכא סתימא** - של ראש המלך הקדוש, כלומר דעת דזעיר אנפין ששם מלוכב ונסתם יסוד אבא. ואחר שנכנס יסוד אבא ברישא דז"א, אזי נדחים מוחי הקטנות לחג"ת שלו, שהם מקום הזרועות והגוף ושם נאחזו עשו וישמעאל, ועתה מבאר סדר ירידת מוחין דקטנות בזעיר אנפין.

אחר שביאר שעל ידי כניסת מוחין גדולות נדחים מוחי הקטנות לזרועות דז"א, יבאר עוד איך היו אחוזים שם עשו וישמעאל, והקב"ה רצה לסלקם מאחיזה זו. **כד מטא לגבי דרועא שמאלא** - כשבאו מוחי הקטנות לזרוע שמאל ששם

אחר שביאר שעל ידי כניסת מוחין גדולות נדחים מוחי הקטנות לזרועות דז"א, יבאר עוד איך היו אחוזים שם עשו וישמעאל, והקב"ה רצה לסלקם מאחיזה זו.

אחר שביאר שאין רצונו של סמ"ל לקבל את התורה ונשאר אחז במוחין דקטנות, מבאר עתה שבוה סרה אחיזתו מהתורה לגמרי, שהיא מצד מוחין דגדלות דאבא, שאינם משמשים יחד עם מוחין דקטנות. ומבאר עוד עצתו איך יסכימו ישראל לקבלת התורה והוא קיים את עצתו בראשונה וזה מה שכתוב 'זרח משעיר למו'.

אתבטל מעלמא - כל כחי יתבטל מהעולם. וממשיך סמ"ל בדבריו ואומר **מאריה דעלמא** - אדון העולם, **טול אורייתך** - קח את התורה שלך, **ולא יהא חולקא ואחסנא לי פה** - ולא יהיה לי חלק ונחלה בה.

אמר ליה - אמר לו הקדוש ברוך הוא **הואיל ולא בעית למהוי לך פה**

אחר שביאר טענת סמ"ל שהתורה אינה ראויה לו כי לא יוכל לעסוק במלאכתו מלאכת ההריגה, מבאר עוד את הצעתו שבני ישראל יקבלוה, ומבאר איך היתה כונתו להרע לישראל בזה, אמנם אחר שהתבטלה עצתו נאמר 'זרח משעיר למו' שמדברי סמ"ל עצמו, ניתנה התורה לישראל.

חולקא - הואיל ואינך רוצה שיהיה לך חלק בה, **אתעבר מנה בכלא** - תעבור אחיזתך ממנה לגמרי, כלומר שלא תהיה לך אחיזה בתורה כלל. **אמר** סמאל **יאנת טוב הדבר. אמר ליה** - הקדוש ברוך הוא, **הואיל וכך** - כיון שכך הוא, **הב לי עיטא** - תן לי עיצה, **איך אעביד דיקבלון לה בנאי דיעקב דאת אמר** - איך אעשה שיקבלו אותה בני יעקב כמו שאמרת שהיא ראויה להם. **אמר ליה** - אמר לו סמ"ל **מאריה דעלמא** - אדון העולם, הנה כדי שירצו בני ישראל לקבל את התורה, **אצטרף לשחדא לון** - צריך לשחד אותם, ועל כן **טול נהורא מנהירו דחילי שמיא** - טול אור מאור המלאכים צבא השמים, **והב עליהו** - ותן את ההארה הזו עליהם, **ונבדא יקבלון לה** - ובה יקבלו אותה כי על ידי זה יתקדשו גם בגופם כמו המלאכים. **והא דילי יהא פקדמיתא** - והאור שלי יהיה ניתן עליהם בתחילה, קודם שיאיר עליהם אורו של הקב"ה. וכך עשה הקדוש ברוך הוא, **אפשיט מניה נהירו דחפאי עליה** - והפשיט מסמאל את אור הקדושה שחפה עליו, **ויהב ליה** - ונתן אותו להקדוש ברוך הוא, **למיהב לון לישראל** - כדי שיתנו לישראל, **הדא הוא דכתיב** - וזה שכתוב **'זרח משעיר למו'**, כלומר **משעיר ממש**, דהיינו ממי שנקרא שיעיר **דא סמ"ל** - זה סמ"ל, **דכתיב** - כמו שכתוב (ויקרא טז כב) **'ונשא השעיר עליו'**, ונאמר על שיעיר יום הכיפורים השלוח לעזאזל להיות לחלקו של סמ"ל **הואיל ולא בעית למהוי לך פה** ועתה הוא ביאור הכתוב 'זרח משעיר למו', כלומר מסמ"ל הנקרא שיעיר, ממנו האיר **למו לישראל** - להם לישראל.

אתבטל מעלמא. מאריה דעלמא, טול אורייתך, ולא יהא חולקא ואחסנא לי פה.

אבל אי ניהא קפה, הא עמא בנאי דיעקב, לון אתחזי. ואיהו חשיב דהא דלפורא אמר עלייהו. ודא הוא 'זרח משעיר למו', משעיר ממש נפק נהורא לון לישראל. אמר סמ"ל ודאי, אי בנאי דיעקב יקבלון דא, יתעברון מעלמא, ולא ישלטון לעלמין. אתיב ליה פמה זמנין ואמר דא, אמר ליה אנת בוכרא, ולך אתחזי. אמר ליה, הא ליה בכירותא דילי, והא אזדבן ליה, ואנא אודיתי. אמר ליה הואיל ולא בעית למהוי לך פה חולקא, אתעבר מנה בכלא, אמר יאנת. אמר ליה, הואיל וכך, הב לי עיטא איך אעביד דיקבלון לה בנאי דיעקב דאת אמר, אמר ליה מאריה דעלמא, אצטרף לשחדא לון, טול נהורא מנהירו דחילי שמיא, והב עליהו, ונדא יקבלון לה, והא דילי יהא פקדמיתא. אפשיט מניה נהירו דחפאי עליה, ויהב ליה, למיהב לון לישראל, הדא הוא דכתיב 'זרח משעיר למו', משעיר ממש, דא סמ"ל. דכתיב (ויקרא טז כב) 'ונשא השעיר עליו', למו לישראל.

וממשיך סמ"ל בדבריו ואומר, **אבל אי ניהא קמך** - אבל אם נוח לפניך, **הא עמא בנאי דיעקב, לון אתחזי** - הרי העם שהם בני יעקב להם היא ראויה, כי הם אחוזים במוחין דגדלות. **ואיהו חשיב דהא דלפורא אמר עליהו** - והוא חשב שאומר עליהם קטרוג, כי יקבלו את התורה ולא יוכלו לקיימה ויענשו על כך. **ודא הוא** - וזה הוא מה שכתוב **'זרח משעיר למו'**, כלומר **משעיר ממש נפק נהורא לון לישראל** - מדברי סמ"ל הנקרא שיעיר, יצא האור והאיר לישראל. כי באמת היתה כוונתו לעורר עליהם קטרוג. וכך **אמר סמ"ל** בליבו **ודאי אי בנאי דיעקב יקבלון דא** - ודאי אם בני יעקב יקבלו את התורה, **יתעברון מעלמא** - יאבדו מהעולם, **ולא ישלטון לעלמין** - ולא ישלטו לעולם כי לא יוכלו לקיימה. **אתיב ליה פמה זמנין ואמר דא** - השיב לו כמה פעמים ואמר זאת, כלומר שסמ"ל חזר על דבריו כמה פעמים לפני הקב"ה, עד שאמר **ליה** - אמר לו הקדוש ברוך הוא **אנת בוכרא** - אתה הבכור, דהיינו אתה שרו של עשו שהוא הבכור, **ולך אתחזי** - והתורה ראויה לך, כי הבכור הוא ראשית לכל הבנים, וכן מוחי אבא שמשם שורש התורה נקראים ראשית. **אמר ליה** - אמר לו סמ"ל, **הא ליה בכירותא דילי** - הרי בכורתי כבר נתונה לו ליעקב, **והא אזדבן ליה** - והרי היא נמכרה לו, **ואנא אודיתי** - ואני הודיתי לו על הבכורה.

נפשי צמאה לדעת

כל רז סודך

ויהי אור, יהי רז או"ר זר' דבר אהרן הוא (יהושע, יח.)

זוהר הקדוש המבואר < עם פירוש "הכתר והכבוד" >

ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד, עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

ארה"ב: 437-0054 (718) | אידופה 44-20-8806-0176

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

מרכז הזמנות: 1800-22-55-66